

Niečo iné ako folklór

Život a činnosť súborákov nesmeroval vždy len čisto k folklóru. Spoločné chvíle ich inšpirovali k rôznym iným až „nefolklórnym“ aktivitám, ktorými sa zapísali do povedomia Skaličanov. Niektorých zasa folklór ovplyvnil tak, že sa stal ich celoživotným „koníčkom“ alebo sa nejakým spôsobom objavuje v ich pracovných činnostiach.

V roku 1957 tanečníci nacvičili tance, ktoré nemali ľudový charakter - *Menuet a Polonézu*. Dievčatá si ušili dlhé róby, v ktorých spoločne s chlapcami vystupovali na rôznych plesoch.

O necelé dva roky neskôr (r.1959-60) nacvičilo šesť tanečných párov pod vedením súrodencov Ľudmily a Jána Pardubského tanečnú spartakiádu skladbu pod názvom *Píseň rodné země*, s ktorou sa v roku 1960 zúčastnili II. celoštátnej spartakiády v Prahe na Strahove. Jedným z choreografov týchto tancov bol Cyril Zálešák i Štefan Nosáľ. V roku 1965 sa tanečníci opäť zúčastnili tanečnej spartakiády v športovej hale PKO J. Fučíka v Prahe.

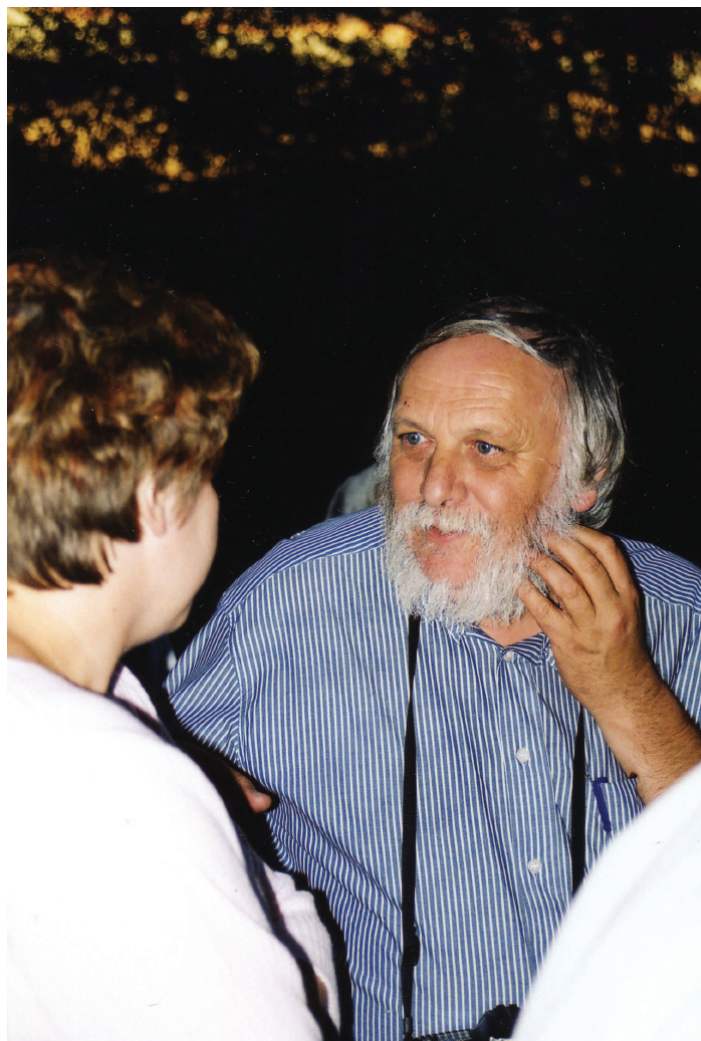
V roku 2004 choreografka Marcela Michalovičová pripravila pre súbory tanečnú zostavu s folklórnym námetom, s ktorou sa predstavili tanečníci dvoch súborov: Skaličan a Radošov z Veselí nad Moravou na II. Sokolských telovýchovných slávnostiach v Skalici.

Tanečníčka Denisa Remišová sa v r.1987 inšpirovala country tancami a choreograficky upravila dva tance pre štyri až osem párov. Tanečníci s týmito tancami vystupovali na country bále v Skalici i neďalekých Mikulčiciach. Zároveň viedli i výučbu country tancov. Aby boli štýloví, tak si dievčatá spoločne ušili modré pruhované šaty a chlapci mali oblečené dobové oblečenie. Zo začiatku tancovali s reprodukovanou hudbou, neskôr im do tanca hrali skalické country kapely. O pár rokov neskôr sa k tomuto žánru vrátil i Richard Jankovič. Tance obnovil a prerobil. Dokonca vystúpili na skalickom country bále za klavírneho sprievodu korepetítora Romana Blahu s tanečno-dramatickou skladbou Joe (rok 2000), či s Indiánskym tancom (rok 1999).

V roku 1993 nacvičilo osem tanečníkov pod vedením Denisy Remišovej upravené a zjednodušené skalické tančeka spoločne s mentálne postihnutými deťmi zo Zeleného domu v Skalici. Vystúpili s nimi za sprievodu cimbaliky na Vianočnom koncerte Zeleného domu.

V roku 1998 na požiadanie vedúceho folklórneho krúžku Petra Horvátha z Zürichu manželka Michalovičová nacvičila počas týždenného pobytu vo Švajčiarsku s tamojšími tanečníkmi dva tance zo Záhoria. Hudbu k nim a k „Slovenskej besede“ pre ich potreby nahrala ľudová hudba Skaličan.

V roku 2000 začína Rado Timko stavať historické tance a o dva roky neskôr zakladá súbor Reminiscencie. Sprevádza ich Skalické kvarteto v zložení: Peter Michalovič,

Organizátor vystúpení Skaličanov vo Francúzsku, Roger Devaux.

Vystúpenie s mentálne postihnutými deťmi, 1993.

Súbor Reminiscencie, 2002.

Súborák Ladislav Zezula, ľudový výrobca hudobných nástrojov.

Medzinárodný beh s cimbalom, 1996.

Ivo Horský, Dušan Kristiník, Štefan Filický a na spinet hrá Roman Blaha. Toto teleso pracuje až dodnes a tancujú v ňom prevažne tanečníci zo Skaličanu. Za dobu svojej krátkej existencie s úspechom absolvoval niekoľko zaujímavých komorných predstavení na Slovensku i v zahraničí.

Nezabudnuteľné boli i futbalové a neskôr i hokejové zápasy medzi Vandrboys (teda skalickými čundrákmi) a súborami. S nápadom prišli v roku 1983 tanečníci Palo Fürstenzeller ml. a Laco Chovanec, ktorí ich zo začiatku spoločne organizovali za pomoci súborákov. Tieto „veselé“ športové podujatia boli prístupné verejnosti a často pobavili nejedného diváka v Skalici či Zlatníckej doline.

Hudba „odštartovala“ k príležitosti osláv jej 15. výročia (rok 1996) akciu pod názvom Medzinárodný beh s cimbalom. Táto akcia sa v meste stala takmer tradíciou. Putovná cena keramická plastika súborového znaku, prekročila hranice, keď sa jej majiteľmi stali muzikanti zo súboru Strážničan.

Zo začiatku v roku 1999 bola takmer celá hudba členmi skalického hudobného telesa USO (Univerzálny skalický orchester) pod vedením bývalého člena súboru Františka Zemánka. Ako sólisti sa v ňom doteraz predstavili speváci, opäť súboráci: A. Dinka, A. Pavčo, P. Poustka, D. Remišová, A. Lukačiová (Pekárková) a M. Michalovičová.

Výraznou osobnosťou je tiež bývalý tanečník Ladislav Zezula, ktorý sa inšpiroval folklórom a začal doma vyrábať píšťalky, drumble, fujary i gajdy. Tieto hudobné nástroje ozdobuje tradičnou technikou. Svoje výrobky prezentoval nielen na jarmokoch na Slovensku a v Čechách, ale i vo Francúzsku.

Zaujímavým a netradičným spôsobom prezentuje kroje a pohybové aktivity bývalý tanečník Richard Fajnor, žijúci toho času v Brne. Venuje sa multimediálnemu a konceptuálnemu umeniu „performens“, v ktorom využíva aj prvky tanečného a hudobného folklóru. Svoju prácu prezentuje nielen doma, ale aj v zahraničí (Rakúsko, Taliansko, USA) a je autorom nového znaku súboru.

V roku 2001 sa vďaka súborovému priateľovi francúzskemu žurnalistovi Rogerovi Devaux konala vo Francúzsku v Allouville-Bellefosse výstava krojov, na ktorej prezentovali súborové kroje krojarka Denisa Remišová a tanečníci Miroslav Turkovič s Renatou Kučerovou. O dva roky na to (2003) sa na tom istom mieste opäť konala výstava so zameraním na ľudovumeleckú tvorbu na Morave a Slovensku spojenú s prezentáciou krojových výšiviek a veľkonočných zvykov. Zúčastnilo sa jej zo súboru päť tanečníkov, korepetítor, krojarka a Ladislav Zezula.

Peter Michalovič upravil pre dievčenskú spevácku skupinu vianočné koledy františkánskeho skladateľa P. P. Bajana, s ktorými sa po prvý raz predstavili v roku 2000 v Skalici za sprievodu už spomínaného Skalického kvarteta. O rok neskôr sa predstavili na vianočnom koncerte v evanjelickom a.v. kostole v Skalici a tiež v Senici.

